



Nro 29.

A' FELS. R. TSASZARNAK ES A. KIRALYNAK  
KEGYELMES ENGEDELMÉBÖL.

Költ Bétsben October 7-dik napján 1794.  
csütendőben.

Frantzia Ország.

A' Jákobinusok ellen, a' Párisi népigen fel-lád-  
zodat nek lenni hallatik, és őket már nem  
Jákobinusoknak, hanem Roberspieretáknak nevezi,  
és a' mint egy Sept. 12 éo költ. Párisi levélből ol-  
vassuk, igen kevésben maradt el, hogy a' Já-  
kobinusok hatalma, a' 9 ben tartatott úésben a'  
Convent á'tal semmivé nem tétetett. A' Convent-  
nek nagyobb része már harmadikszor köit ki a'  
Jákobinusok ellen olly erőssen, 's úey tettzik,  
hogy a' Convent már tsak arra várakozik, hogy  
irántok a' Departamentumok vélekedéséket vehes-  
se, annakutánna vége lész a' Jákobinusok Klubjá-  
nak. — A' 10-ben tartatott úésben, Merlin a'

*Convent* előtt orálván a *Jákobinusok* klubja ellen, a' többek között e' képpen szollott: En magam iránt mied a' Népnek, mied a' *Convent*nek egy meg-jegyzéssel tartozom. — En magam is a' *Jákobinusok* klubjának egy tagja voltam; De már most azt mondóm, hogy ha a' Nép a' maga szabadságát, a' *Convent*t, azt az egyetlen egy közép pontat, mellyért magát egyisítette, meg akarja tartani, magára vigyázon, és ne engedje meg, a' maga ellensége ékesen szollása által, magát semmivé tétetni, hanem a' maga hatalmába fel öltözvén, tartsa kezében a' Törvényt, és szaggassa el a' gaz embereknek (*Jákobinusoknak*) vezedelmet szerző hálójakat. — Ezen a' szpon akartanak a' *Jákobinusok* is, egy rendkívül való ülést tartani, mellyen egy levelet akartanak fel-olvasztatni, azt akartván meg-határozni, hogy azon levél a' *Convent*nek által-adattassék. *Dufourny*, *Real*, és *Gouchon*, miattak a' közönséges bátorságra, tsendességre ügyelő *Commissió* által árestomba tétettettek, *Barlet* és *Leveau* is, a' kik a' Klub levelit készítették vala, hasonló képpen árestomba tétettek. *Tallien* pedig, midőn éjféli tájba haza akart volna menni, azon utzának, a' hól ő lakik vala, a' szegületiből egy ember kiugardván, pistolyjal *Tallien* után lött, azt kiáltván utánna: *Rég várlak, halj-meg gaz ember!* 's azzal el-szaladott; de a' *Tallien*en esett lövés, a' mint a' seb orvosok mondják, nem volt halálos. — Ki lett légyen az, a' ki a' Nép-képviselőit *Tallient* meg akarta ölni, egy *Sept. 17-én* költ *Párisi* levél tartása szerént réá akadtanak immár. — Azon az éjfélszaka, mikor *Tallient* a' más világra akarták küldeni, és azon helytől, a' hól a' *Tallien* után való lövés esett, nem meltsze, szembe találkozáván az éjjeli vigyázó, egy gyanus forma emberrel, kérdi a' Strása az embertől, hogy ki légyen, és hól lakik? mellyre az ember megrettenvé, magának sirva hamiss nevet ad, 's lak helyet is igazán meg nem mondván, 's azzal nagyobb gyanuba ejtvén magát el-fogattatott. — Ezen személy *Fournier* nevezetű, a' ki a' mind

mondja, Pappiross tsináló, és a' nem régiben guillotinirozottatott *Arthurnál*, *Roberspiernek* lelki barátjánál is dolgozott. Innen már nagy reménységgel vagnak az iránt, hogy ezen gyilkosságnak nyomába akadtanak, és hogy a' *Tallien* megöletetésire a' *Roberspierre* factioja adott volna alkalmatosságot, a' melly más nevezet alatt még mind meg van.

Azon veszekedésnek, a' melly a' *Conventnek* nagyobb része, és a' *Jákobinusok* között mind eddig tartatott, 's még ma is tartatik, nem egyéb, hanem egy kemény ölzve-tsapás fog véget vetni, a' mellyre a' jelt a' *Commissiónak* régen várt tudósítása fogja ki adni. — Mind a' két rész tés- tel lélekkel rajta van, hogy a' győzedelmet a' maga részire ejthesse; de hogy a' mellyik részre fog esni, azt előre tudni nem lehet. Ezen ölzve-tsapástól sokfügg *Frantzia* országnak, állapója iránt. Hogy a' *Jákobinusoknak* az egész *Republica*-bansokak az ellenségei, az igaz; mert a' guillotini-rozattatottaknak, és azoknak, kik a' rabságba öly hűszas ideig szenvedtenek, minden atyók fiai, és barátjai, sőt a' külső városokban lakok is, a' kik ez előtt a' *Jákobinusok* kedvellői vóltanak, már most nyilvánosságos ellenségei. — *Billárd* nevezetű Polgár, a' *Republica* Ministerévé tétetett *Génévában*, Polgár *Aihen* pedig *Genfi* Residensé. — Egy *Traversonnei* szántó vető ember, *Godmeau* János, a' *Revolutionnak* halálos vétkeket vizsgáló törvény-széke által, azért íteltetett halálra, hogy abban a' *Tartományban* lévő *Kösségnek*, azt javasolta, hogy a' *Royalistáknak*, Király részin lévőknek megérkezések alkalmatosságával; sejér zárlót tartsanak ki. — A' *Royalisták*, Király mellett tartok, hogy *Bretagneba* némelley szereztsés lépéseket tésznek; az a' hire. — Egy ölzve esküvés is ki nyilatkoztatott, melly szerint a' *St. Málói* ki kötö, 's más helységeket is felakartának gyujtagatni, és az *Anglusokat*, 's más ki-vándorlottokat a' *Frantziák* parijára akartan k vinni; de a' *Convent* még ez iránt semmi Tisztviselőktől küldetett Tudósitást nem vett.

*Párisból Sept. 15. évi.* Azon 94 *Nántesi* lakosok, kiket a' *Revolúció* kivállasztott *Biztossai* árestáltattanak vala, azért vitettettek vala *Párisba* fogságra, hogy a' *Revolúció* *Törvény* széke által ítétessenek meg; kik is 8 napok alatt jelenvén meg a' *Revolúció* *Törvény* széke előtt, a' *Népnek* közönségesen való tettzése szerént szabadon bocsátattanak, kiknek *sententziájok* ki mondása után, azon *Törvény* *szék* *Előllülője* a' *nép* előtt egy *Oratiót* mondván el, annak elvégezése után, a' *Nép* e' képpen kiáltott fel: *Éljen a' Republica! éljen a' Convent!* A' *Conventnek* egy *Decretuma* szerént a' *Frantziák* a' magok *esztendejeknek* utolsó napja meg illésit úgy határozták vala meg, hogy más nap 8 órákor a' *Nemzet* nagy palotájában gyűljenek öszve, holott is a' *Republica* *győzedeimeit*, az ottan tartatandó *Musika*, és az öszvegyült *Tarsaság* azon való örömének *ki-jelentései* fogják meg ilieni, mellyek után a' *Conventnek* *Praessesse* az egész *Nép* jelen létiben fel-álván, a' *Nép* előtt azt adja fel, hogy a' *Republica* minden *hadi seregei*, a' magok *hazájok* előtt való érdemessé tételben semmit is el nem mulattanak; Mindenik *hadi seregért* azért egy egy *zárlzó* *adaiván* a' *Praeses* *Kezibe*, mellyeken ezen *fejült* való *írás* lélzen: *A' Hadi seregnek ezzel áldozik a' háládatos Haza*, a' *Praeses* azokra egy egy *borosnyán* *kolzorut* kötvén, azok közül egyet egyet az *innéplés béli tzeréromiának* végbe vitele után, mindenik *hadi seregből* lévő egy egy *meg-sebessitetnek* *kezében* adjan, 's azokkal őket azonnal a' *hadi sergekhez* menni *botsása*. Ezeknek végbe menetelek után pedig a' *Marrát* *tetemei* a' *Pánthéonba* vitettettek, a' *Mirabcaud* pedig onnan *gyaróztatason* *ki vettetnek*. — Az *J. J. Rousseau* *teteme* *iránt* is azt végzette a' *Convent*, hogy *Octobernek* *első napját* az is a' *Pánthéonba* vitettessék. Mellyel való *tzeréromia* e' képpen *mennyen* véghez: *Leg elébb* is *induljan* meg egy *Musikásokból* álló *sereg*, a' melly *Devin du Village*-ből való *Ariákat* *musikájon*. Ezek után a' *Botanicusok* (*Füvészek*) *mennyenek* valamelly *ösz-*

ve köttetett Plántákkal, mellyekre ezen fejlől való irás függesszessék: *A Természetnek tanulása vala az ő leg kedvesebb foglalatossága.* Ezeket kövessék külömb külömbféle mester emberek a' magok szerszámaikkal, ez a' fejlől való irás függesszétvén azokra: *Ő állította ismét helyre a' hasznos mesterségeket.* Őket kövessék Párisnak egy osztálja, a' Szabadságnak *Osztalóival* egyetemben, mellyet az Anyák és gyermekek kövessenek, az *Osztalón* ezen fejlől való irás légyen; *Ő vezette az Anyákat a' magok kötelességekre, és a' Gyermekeket ő tette szerentséssé.* Ezeket kövessék a' *Frantziáé és Emile* (régén *Montmorency*) lakossai, a' *Genfi Patrióták*, a' *Republicanak* Követjeivel együtt, ezen fejlől való irást vivén magokkal. *Az aiatsonyságot érdemlett Genf üzte vala ki őtet, az újjólag született Genf pedig az ő emlékezetéért bosszút állott.* Mind ezeket 3 színű pántlikáson kövessék az egész *Convent.* — *Barerre* azt kívánta, hogy a' *Rousseau* számára *Emilebe* egy osztalop emeltesék, azon folyól való irással; hogy *Rousseau* ottan 15 éltendeig vól eltemetve, melly jóvaslása *Barerrének* a' Nemzet ki-vállasztatott Biztosainak, az az iránt való tudósittás végett által adattatott.

Azoknak a' városoknak és helységeknek, a' mellyek *Frantzia* országban a' *Revolúciónak* kezdetétől fogva a' magok elébbeni neveket megváltoztatták, 6000 re réa megyen a' számok. — A' *Rousseau* özvegye éltendónként való pensióját, a' *Convent* 300 *Livrával* szaporította meg. —

A' *Brüsszeli* Magistratus egy *Proclmatiót* tétetett közönségesse, mellynek tartása szerént, mind azokat, valakik a' magok portékájokat a' meghatározott árrokan el nem adják, és az *Assignatákat* el venni nem akarják, a' halállal való büntetés alatt utóljára inti meg. — *Genf* városára 7 millió *livrából* álló kész pénzül adando *Contributió* vettettetett.

Frantzia Ország' *Audeche* nevezetű Ofztábjában (Departemente) *Sept.* 7. vagy 8. án a' Király pártján lévők Contrarevolutiót akarván tsinálni, fel-tett tzejokban, valamelly el-árultatások által meg-akadályoztattanak a' Contrarevolutió feje pedig *Allier Domokos* több segített társaival együtt el fogattatott. Ezen *Allier Domokos*nak olyan levelei kerültenek kézben, a' mellyben XVII dik *Lajos* Királynak nevében a' maga Társait arra kérte, hogy vigyázzanak, ne hogy a' magok fel-tett tzejok iránt el-árultassanak.

### Nagy Britannia.

Egy *Londonból Sept.* 12. én költ Tudósításnak summája az: Hogy a' Király 9. ben *Weymuthba* (*Vimutium*) egy tükös tanács gyűlést tartott, a' mellyen a' mennyi Cabinétsbéli Minister meg-jelenhetett, azoknak mind meg-keleltett jelenni. — Ezen tanácsban, hogy nem valami aproság fordult elő, onnan is lehet azt gondolni, mivel a' Királynak szeméjjes jelen léte, és a' irása azon Tanácsba szükséges volt. Azon Tanácsban költ a' Királynak a' nagy petsér alatt egy nevezetes paransolatja, melly is a' Nagy Kantzellarius által 11. ben küldtetett el *Londonba*, az Itélő Biráknak, a' közönségessé való tétel végett, mellynek tartása szerént mind azok, a' kik a' *Toverbe* a' Királyi Felség ellen tett vétkeik miatt fogságba vagynak, kérdőre vonattassanak. — Mi lehessen ezen sietve tett paransolatnak az oka, azt könnyen ki-találni nem lehet; hogy ha pedig azon kemény iteletről téfzen az ember következtetést, a' melly két bé vádoltattakra nem régen mondatott ki, a' szerént a' *Londonban* fogságba lévők nem sok jót várhatnak magokra. — A' fennebb elhozott fogjok *Robert Watt*, és *Edimburgi Öves Dornie Dániel*, a' kik a' Királyi Felség ellen tett vétkebe esteknek találatván, az Udvari Itélő szék által arra ítéltettek, hogy azon helyre, a' honnan jötenek vala, visszafá vitessenek, és onnan *Octobernek* 15. én a' Veszítő helyre ki-vonattat-

ván fel akasztassanak; kiknek belső részei ki szag-  
gattatván, ábrázataikhoz veretessenek, testeik  
pedig 4 darabba vágottassanak. Kik minekután-  
na a' fogházba vízszá vitétteitnek, ezeken ki-  
vül ragadtatván, magokat a' földhez verték, 's  
késő idő múlva hoztathattak ezekre. Ezek  
őszve esküvésbe elegyedvén, a' magok titkos  
leveleik a' Parlamentum Biztossai által vizgáltat-  
tanak meg, kiknek a' magok mentségek leg in-  
kább abban állott, hogy az ő Klubjok nem az  
*Angliai Constitutió* fel forgatására tételozott, ha-  
nem hogy a' Parlamentumon tégyenek igazittást,  
ha pedig ez halálos véteknek tartattathatik, a'  
szerént maga *Pitt* Minister, sőt *Richmond* Hertzeg  
is a' Királyi Felség ellen tett vétekek méltán  
vádoltathatnak, minthogy ők is annak előtte, míg  
az Igazgatás poltzára fel-málzhattanak, az ő  
vékhez hasonló őszve gyűléseket tartottanak.

Az északi Amérikából vett levelek azt hirle-  
lik, hogy a' *St. Domingo* szigetibe lévő *Néger*  
fel-támodván, *Gonaivesig* nyomultanak vala elé;  
de a' Hégyek közé ismét vízszá nyomattattanak.  
— Egy Septembernek 16-án költ *Londoni* Tudó-  
sittás szerént, valamely Királyi *Proclamatió* fog-  
lalatja az, hogy külömb külömb féle fontos és  
siető dolgoknak el-igazításokra, 's némelly nagy  
foglalatosságoknak rendbe szedések végett, a' Par-  
lamentumnak Novembernek 4-re őszve kellett  
gyűlni. A' fennebb említett Tudósittásból esett az is  
értésünkre, hogy *Irlándiába* V. Királynak Gróf *Fitz-*  
*villiam*, *Korsikai* V. Királynak pedig *Sir Gilbert*  
*Elliot* neveztetett volna, ki is *Bastiába* fog lakni.  
De a' Diplomájának mind addig a' Király alájja  
nem ír, valameddig ő Felsége a' Korónát *Korsikából*  
*St. Jánosbe* egész tzerémonióval nem fogja venni.  
Napayugoti *Indiából* az a' hir, hogy *Waltersdorf*  
a' *Dániai* Napayugoti *Indiai* szigetek Fő-Guber-  
nátora. *Amérikába* ment siettséggel, hogy *Dánia*,  
és északi *Amériikai* Statusok között Alliantziát sze-  
rezhessen.

Ugyan az *Angliai* levelekkől költ az a' hir is szácnýára; hogy a' *Néápolisi* Udvar 7 lineahajokat, 12 Fregat ákot készíttetett-ki fegyverekkel *Svécia* ellen, mely háborura nem egyéb, hanem az *Armfelt* miatt való dolog, szolgáltatott volna okot; de hogy ez a' hir nem a' leg igazabbak közül való, onnan is ki tettzik, hogy azon indítandó háború felől, a' *Néápolisi* levelek semmit nem emlíkeznek. — A' *Londoni* levelekből olvasuk azt is, hogy a' *Frantziák*, *St. Sebastian* és *Tolosa* meg-vételek után, *Navarrának* fő városa, *Pompeluna* felé nyomultanak volna, mely rendeletlen ut okat a' *Frantziáknak*, a' *Spanyolok* a' magok hasznokra kívánván fordítani, egész bátorsággal a' *Frantziákra* hajtottanak, és őket vízfűz nyomták. A' *Frantziákkal* való ezen tsátában a' *Spanyolok* lovasságja, tsudálkozásra méltó vitéségének adta tagadhatatlan jelét, nem kevés károkkal kéntelenítettvén azért a' *Frantziák* magokat vízfűz vónni, a' *Spanyolok* ismét *Pompeluna* felé nyomultanak.

### Olasz Ország.

A' *Turini* Sept. 10-én költ levélből olvasuk, hogy feléjje egy egy kis kis őszve tsapások a' *Frantziákkal* gyakran meg szoktanak esni, de azok kiségek levén, belöllek valami következést formálni nem lehet. — A' *Frantziák* a' *Limonához* jobb kézte lévő tetőteken, a' magok helyeket még mind erőssittik, a' nélkül hogy a' magok erejek bal felőlről valamit gyengülne, kiknek leg nagyobb erejek a' *Nizzai* Grófságba fekszik; de ezen kívül *Onegliában* is számos *Frantzia* sereg van. Innen azért azt lehet gyanítani, hogy a' *Frantziáknak* tséljok a' volna, hogy *Albenga* és *Piviere* felé száljanak Táborba.

*Livornoból* Sept. 9 éa írják: Hogy *Néápelből* a' korona örökösse Printznek 3 dik lovas Regimentje, 6 kán érkezett volna meg oda a' *Vizen*, a' mely onnat *Lombárdiába* fog el-menni, hogy



a' *Piemonti* Austriai sergekkel öszve kaptsolhassa magát. *Siciliából* és *Néapelből* még egy *Corpus* gyalogság is váratik oda.

Egy *Turini Sept.* 20. án költ levélből olvasuk azt is, hogy a' *Frantziák Wraitha, Maira,* és *Stura* völgyeiben lévő minden posztokra üttetnek volna 14 díkben. Az elsöben 50000 emberrel 4 Kolonnéba nyomultanak bé, és a' *Soustré* hegyén lévő Posztakra ütvén, a' többin is, melyes *Costis, Gorre Reale,* és *Patágonnál* vóltanak eröt vettének, és *Pázdella Chianaleba* bé rontván, minden házakat és helységeket meg fosztottanak, pusztává tettek, ezélszen *Ruata della Maddelena* és *Gensaná* ig. — A' *Mairo* völgyében is, a' *Souterra Ceretto* és *Lane* ban állatt posztakon is eröt vévén, elé nyomultanak vala ugyan a' *Frantziák Villar d' Acceglío* ig, de ottan a' *Piemontiak* öszve tsatolván magokat, olyan keményen ellent állattanak a' *Frantziáknak*, hogy a' *Frantziák* magokat a' *Maira* hidjáig kéntelenítettének visszla vonni. — A' *Mulo* hegyénél 3 eröss Kolonnéba üttet vala bé az ellenség, 's ködös lévén az idő, minden ottan lévő posztakon eröt vett, de a' *Napnak* fel-deütése után, a' *Piemontiak* a' *Frantziákat* visszla hátrálni készerítették. — A' *Chiardoletto* és *Vinadio* nál lévő posztak is meg-támodtattanak vala a' *Frantziák* által, *Chiardolettora* kemény erővel ütvén az ellenség, a' *Piemontiaknak* kevés károk meliatt megvétetett, de *Vinudiora* 1100-emberekből álló serreggel ütvén a' *Frantziák*, onnan visszla verettettek, és arra készerítettének, hogy *Chiardoletto* is el-hagyják. Hány embert vesztettének légyen el a' *Piemontiak* ebben az ütközetben? azt nem lehet meg-határozni, úgy tartják, hogy mintegy 100 embereiket vesztették volna el, kik között *Tisztek* is felesen vóltanak, de ezen embereknék is nagyobb része nem el esett, hanem fogságba tétetett.

Generál *Collinak S. Dalmazzo* nál fekvő *Táborából* tudósittatunk a' felöll, hogy *Gr. Alciatt*

Sept. 17. és 18 ka között való ejtszakáján, Vaccarillal által ellenbe az ellenség sántzaira ütett, azokat a' Frantziáknak nevezetes károkkal megvévén, széljel rontattatta. — A' *Susánál* lévő táborból vett tudósítás szerént, a' Frantziák Sept. 18 án reggel, *Bosco nero*, *Tuf blanc*, *Arcangelo*, *Molár-Cervet*, és *Moldáretnél* lévő polztokra ütven, leg kisebb nyereségeken kívül viszá vetettettek. — *Albából* Sept. 15 én úgy tudósítottunk, hogy a' Frantziák a' *Mirabocco* nevezett erősséget felvettvén, abból a' Tartományból kihúzták volna magokat. Az Angliai hadi hajók közül a' *Victoryé* 100 ágyukkal, az Admiral *Lord Hoodé* 98-al, a' Vice Admiral *Hothamé* 64-el, és egy *Fregatte* 24 el indult ki a' *Livornoyi* kikötő helyből, a' mint mondják, Anglia felé. — A' *Néapolis* Statusok ki-rendelt fegyvereseinek mentől hamarabb lehető ki-állításokra néve, szabadságot engedett arra a' Király, hogy azok az el-fogattatott személjek, a' kik holmi aproságos tsinjaikért estenek fogságba, a' gyalog Regimentekbe adattathassanak bé.

### Spanyól Ország.

*Tolosának* a' Frantziák által lett megvévétése felől, egy *Madriti Aug. 26-án* költ levél e' képpen szól: Hogy a' Frantziák, *S. Sebastianának* megvétele után, még tovább is nyomulhassanak, annyival is inkább lehetetlennek láttatott vala lenni, minthogy a' Spanyolok minden *Linea* Trupjai, és katonaságai egyesítvén magokat *Bergenbe*, a' hól a' Frantziák elébb nyomulhatásoknak tsak egyetlenben egy utjak vala, ottan leg keményebben bé-sántzolták vala magokat. De még is a' Frantziák *Aug. 9-én*, reggeli 5 órákor, a' leg nagyobb dühösséggel egyfzersmind minden sántzaikra rohantanak a' Spanyoloknak, ámbár az ágyuk tüze minden oldalról keményen kívánta is őket akadályoztatni. — A' tsata rendkívül való gyilkoló modra 6 óráig tartott, de utójjára a' Spanyolok még is kéntelegettettek

az ellenség erejének engedni. Hogy mind a' Frantziák, mind a' Spanyolok részéről 3. ezer ember elesett volna azon ütközötben, úgy tartják. A' Spanyolok Generálja *Casaviello* és véle együtt sok más Tisztek is estenek el. *Tolosának* megvétele után a' Frantziák a' magok fő kvártélyokat oda tették által, annakutánna pedig tovább nyomulván, *Placenciát* is megszállották, holott igen sok fegyvert készítő Fabrika vagyon. — Hogy a' Frantziák tovább ne nyomulhassanak, *Navarrának* V. Királya Gróf *Colomera*, a' ki a' Hadi sergeknek mostani Commandirozója, *Biscaja* Statussaitól segítséget kívánt, mellynek kiállítása iránt azonnal olyan rendelések tétettek a' Statusoktól, hogy minden conscribált férjfiak, egy bizonyos helyen öszve gyűljenek, holott az öszvegyült sereg, három Corpusra osztattassék fel, meltynek egyike, töstént a' Tábor segítségére induljon; a' más, a' széleket őltalmazza; a' harmadik pedig *Reservaba* maradjon. Egyszersmind pedig az is meghatározott, hogy ha a' veszedelem nevedkedne, azon Tartománynak minden lakossai, a' magok állapottyaknak minden megkülönböztetésekén kívül, a' 17 esztendősektől fogva 60 nig, mind fegyverbe öltözzenek; a' kik pedig ezt tselekedni magokat vonagotnák, azoknak minden Jóságai confiscaltassanak. Ezen meghatározásnak igen jó következései lettenek, mint-hogy a' fennebb említett 3 Corpusok a' magok ki-rendelt helyekre Aug. 13-án már kiálhattanak. — *Navarraba* is egy ehhez hasonló fegyverben öltözés esett, és azt mondják, hogy már 60000 ember áll fegyverbe, 's azonban pedig a' megszűve lévő tartományok is minden nap küldik a' *Recroutakat* és az önként fegyvert fogattakat a' Táborba. Innen már azt lehet reményleni, hogy az öszvegyült Hadi sereg, nem tsak a' Frantziák elébb való nyomulások megakadallyoztatásokra, hanem arra is elégséges lészzen, hogy őket a' Spanyolok Tartományaiból ismét ki-nyomhassa.

Egy más *Madridi* levé'ből olvassuk; hogy *Burgos*. Tartományba *Biscanának* péld-ját kívánvan kö enni, hogy a' Vallásért és a' Királyért hadakozzan, egészszén fegyverben öitözött. — A' menyire tudni lehet, a' Spanyolok *Pampelonától* 3 mérföldnyire buzták vilfiszá magokat, annakutánna pedig *Tolosánál* a' Frantziákat vilfiszá nyomták; de a' Frantziák újira nagyobb erővel elé nyomulván, a' Spanyolokat hátrálni készerítették. — A' *Castell Francoi* Herizeg, a' ki a' maga hadi seregével *Aragoniába* fekött, *Navarra* felé vette az útját, a' merre *Cataloniai Gr. de la Union* is 10000 embereivel utok indult.

### Déli Pruszziából.

A' *Poseni Sept. 17.* én költ levelek azt hírlélik, hogy azon zenebona, melly egy néhány hetek, alatt azon Tartományban uralkodik vala, már a' maga végéhez kezdett közelíteni, avagy tsak azért is, mivel *Obester Székely* a' zenebonáskodokat *Wraclavecknél* jól meg korbátsolván öket széljel széjjeztette, 's a' mellett közüllök nem keveset le is vágván, azokat az örökké való isendességnek részességévé tette. — Minthogy pedig a' *Generál Elsner, Lichnovski, Ritz*, és az ifjabb *Schwerin* vezérlések alatt a' Pruszsziai sereg *Triupjai*, küömb külömb féle oldalok felöll nyomulnak elé, a' végre hogy a' magok erejeket egyesívén, egy kézre, egy tzelra dolgozzanak, és minden felöll a' zenebonáskodokra üssenek; ezekből azért azt lehet reméoyleni, hogy déli Pruszsziaiban a' meg háborittatott Tsendesség, és az öszve zavart jó Rend, rövid idő alatt helyre fognak állittatni. — Azon fogjok között, mellyek *Obester Székely* által *Cujavien* és *Wraclavecknél* fogattattak el, sok elé való rendü *Leogyelek* találkoznak, a' kik a' Pruszszia fő kvártélyba vittettének.

*Stallupöhnénből Sept. 8.* án költ levél szerént *Aug. 31.* én *Leogyel Generál Chlivinsky*, ki is *Olita*

mellett 3000 embereivel feküdt vala, a' Muszkák-  
tól meg-támodtatván, 6 ágyui el-vételetten,  
és egész serege fel-prédaltván, tökéletesen meg-  
verettetett, ezen ütközésben 200 Lengyelek ma-  
radtanak a' isara piaton. — A' *Lengyel Lithuá-  
niai* hadi seregnék más része, a' mely mintegy  
3000 emberekből állani tartatik, *Kuennél* Gene-  
rál *May* alatt áll. — *Sept.* 1-ső napjáu Kapitány  
*Schachdmeyer Wilkovischt* nevezetű Lengyel kis  
városotkára ütvén, sokakat ejtett a' maga fog-  
ságába; a' kik között 3 Tisztek is vagynak, a'  
Lengyelek által el-fogtatott 80 Muszkákat pe-  
dig fogságokból ki szab-dította. — A' *Wilkovischt*  
és *Wirballen* lakossainak fegyvereik el-szedettet-  
tenek, Kassájok fel-prédáltatott, és ilyen módon  
a' *Contrarevolutio* nagy darab helységben véghez-  
vitettetett.

A' mi a' déli és napnyugoti Pruszfia állo-  
patját illeti, irántok a' következendő Tudósítást  
vettük: *Lissából* úgy irnak, hogy ottan egész is-n-  
dességben vagynak, minthogy a' *Confederatusok*  
onnan magokat mind el-huzták, és hogy a' *Lis-  
sában*, 's a' körüllette lévő *Garnison*, a' *Schiésiai*  
Gen. Lieut. *Manstein* commandója alatt, 1000  
emberekre örögbitetett. — *Szmygelbe*, és a' kö-  
rüllette lévő *Tartományokba* a' zenebonáskodók  
7 ben még *Recrouitákat* szedtenek, minthogy pe-  
dig a' *parasztok* közül; senki is magát örömet és  
ünként hozzájuk nem isalotta, azért mind-nütt  
erőszakkal éltenek a' zenebonáskodók. — Felöl-  
lek olvassuk egy közönséges levélben azt is, hogy  
*Exin* és *Gollánzba* le vagdalván a' *Sasot*, a' so  
*Magazinumát* fel-prédálták, a' *Polgármestert* pe-  
dig arra kényszerítették, hogy az ő hozzájuk hü-  
séggel való viseltetés iránt tegye-le a' hitit; de  
valami 50 *Pruszizus Huszárok* (kéttség kivűi az  
*Obest. Székely Avantgárdjának* egy része) réaj-  
jok ütvén, az általak fel-prédáltatott *Só* maga-  
zinumból gyűjtött pénzeket tőlök mind el-vették.

### Lengyel Ország.

A' *Vistula* vize mellett *Sept.* 17-én írják: Hogy a' *Warschau* mellett fekvő pruszsziai hadi sereg, magát déli Pruszsziaába kezdette visszavonni, holott a' isendességet és jó rendet a' Lovasság fogja helyre állítani. — *Kosciusko* a' maga sereggel a' *Warschau* körül lévő sántzokban fekszik még, 's nem is igen bátorságos néki, hogy onnan ideje előtt ki-szálljan, mivel a' könnyen meg eshetnék, hogy az ő akaratja ellen is egy néhány *Muszka*, vagy Pruszszus sereg, azon erősség nélkül való Királyi lak helyet más képpen meg vehesse. A' *Muszka*k *Grodnot* és *Wilndt* szállották vala meg, 's olyan hiedelemmel vagnak, hogy *Warschauhoz* is mentől hamarabb közelíteni fognak.

*Septembernek* 12-én tudósítatunk *Tilsitből* az iránt, hogy a' *Muszka*k *Cauen* és a' körülette lévő helységeket meg szállották volna. — A' Lengyel hadi sereggnek egy része, a' melly *General* *Moyen* vezérlése alatt *Cauen* előtt fekszik vala, *Grodno* felé húzta visszavon magát, más rész pedig Lengyel *Georgenburch* Tartományra felé vette a' maga uttyát. — A' *Tilsitbe* lévő *Dragonyosok* olyan parantsolatot vettek; hogy magokat az utra való indulásra úgy készen tartás, hogy *Gen. Lieut. Brünneck* parantsolatja vévén; azonnal utnak indulhassanak.

### Elegyes Tudósítások.

*Venloból* *Sept.* 17-én. Ide ma az a' tudósítás érkezett, hogy a' *Hollandiai* és *Anglia* seregek, a' *Ravensteini* Hidon hirtelenséggel kereszttől szállottanak; és most *Nimwégennél* állanak; a' mellyek magokkal minden féle barmokat; és az életre meg kívántató dolgokat el vittenek; és ettől fogva *Grávég* a' *Mósa* vizén lévő minden hajok el vétettek; *Grávé* körül lévő minden épületek pedig lerontattanak.

*Julichből* *Sept.* 25-én írják: Hogy a' *Frantziák*, az *Austriakaknak* *Rolduc* és *Gangelt* között fekvő seregre újjolag rá ütettek volna; és a' közöttök való tsata mind a' két részről igen

kemény ágyuzások tételekkel ment volna véghez, melynek vége után a' Frantziák kéntelenítették magokat hátra vonni. — Az ellenség el esett embereinek, és meg-sebessítetteteinek számok könnyen réá mégyen 2000 re, a' mi részünkről pedig mintegy 200-an estenek el, kik között 3 Tiszt találtak.

Ugyan onnan írják azt is, hogy Comm. Gen. Gr. *Clerfayt* 22 ben érkezett volna meg-oda. Gr. *Latour Dürenbe* megyen. — A' Tsáfzáriaknak *Jülichbe* nagy magazinumjok vagyon, és hogy az minden szempillantotba nevededik. — A' mint valami utczok beszélik a' *Mastrichti* Erösség 11 vagy 12000 emberrel van meg-rakva, és a' Városba minden szükséges dolgok elegendendő képpen bé-szedettettek.

*Kaiserslauternből* Sept. 20-án estvéli 9 órákor irt tudósításból olvassuk, hogy azon napon *Hertzeg Hohenlohé* vezérlése alatt verettetvén meg a' Frantziák az *Austriai* sergektől, a' Frantziák azon tsatában többet mint 6000 embereket veszítették el, és a' fogjaik számok is réá mégyen 4000 re, melyeknek számát volta képpen azért nem lehet tudni, hogy a' fogjokat még minden szempillantotba hordják. Ezen alkalmatossággal mien különösön viselték magokat az *Austriai* és *Prusziai* lovasok, méltó a' tsudáiásra. — Az *Austriai Regiment Waldeck* Dragonyossai egy egész Bataillont fogtanak el, és 2 ágyut nyertenek prédaba. — A' *Pruszusok*nak *Katt* és *Schmettau* alatt való Dragonyossai egy néhány Frantzia Bataillont vagdaltanak öszve. Az *Austriaiak* *Kécsai* alatt lévő Hufzárjai két Frantzia sereget apítottak le, a' *Pruszusok* *Wolfráth* és *Blücher* alatt lévő hufzárjai is, tsuda a' mit tselekedtenek.

*Manheimből* Sept. 23-án írják: hogy az oda való környékben vagy 3 naptól fogva meg-lehetősen vólt a' tsendesség, de 22-ben úgy vették észre hogy a' Frantziáknak sok emberekből álló serege ment volna *Rébachból* *Speyer* felé. *Wachenheim*, *Deidesheim*, és *Ruppersberg* oél pedig az ellenség minden hidakat öszve rontatott.

*Qui fit, Mæcenæ, ut nemo, quam sibi sortem  
Seu ratio dederit, seu fors objecerit, illa  
Contentus vivat!*

Horatiusnak ezen mondását e' képpen fordította  
vala Magyarra Gr. B. D.

Hald-meg Eg, Föld, Tenger! indulj szánokozni  
Kemény Értz, 's Kő szikla viaszizá változni  
Midőn egy esdeklő bus szív háborogni  
Magában e' ként kezd, Sorsán siránkozni:

Világ piattzára mihelyt kiállattam  
Az élet, 's halál közt külömbséget láttam  
Földet, Tengert, Udvart, hogy ölzve járkáltam,  
Tellyes contentumat soholt nem talaltam.

Kiráiy koronáját, mint Koldus táskáját,  
A' Pap Kamaráját, mint latrok barlangját,  
Vitéz véres-kardját, 's Szüle nyál orsoját  
Gond, 's bu fogja, kiki maga érzi baját.

Minden Karnak maga baja 's változása,  
Akármelly sorsnak nints tellyes meg-nyugvása,  
Minden szívnek újról újra van vágýása,  
Igy vólt, 's így léfzen Termézfzet adása.

Gyermekség nevettség, friss ho majd el-olvad.  
Ifjuság bolondság, rosa majd el-hervad.  
Ember kort nem ért, kár! gyümöíts nem tart  
poshad

Vénség tsak betegség, reves töke sorvad.  
Szépség mint szívárvány, kedves festett pára  
Egesség, méz étel, betegség az ára,  
Tudomány, erősség, fogy gyértya modjára.  
Siet minden elő, halál sir partjára.

Ez világ is velünk idővel változik,  
Egy Sorstól más Sorsra, kiki kívánkozik.  
A' kedv, 's a' Szerentse, fordúl, 's bontakozik  
Kiki sorsa szerént idővel változik.

Sokakat a' Világ nagy Tifziségre emel,  
De nézd nem sokára tekint könyves szemmel.  
Sok gazdag szegény léfz, van tsak komor kedvel  
Mint nagy vitéz gyakor gyermek felelemmel.  
Igy van dolga tehát, e' tsalárd Világnak  
Mellyet azok tudnak, kik meg próbáltatnak,  
De ezek is teg jobb példát úgy adhatnak,  
Ha előbbfőz magok kárán tanulhatnak.